ئۆمەر ئابدۇللا ئەرقۇح

بالىلىقتا سوئال كۆپ

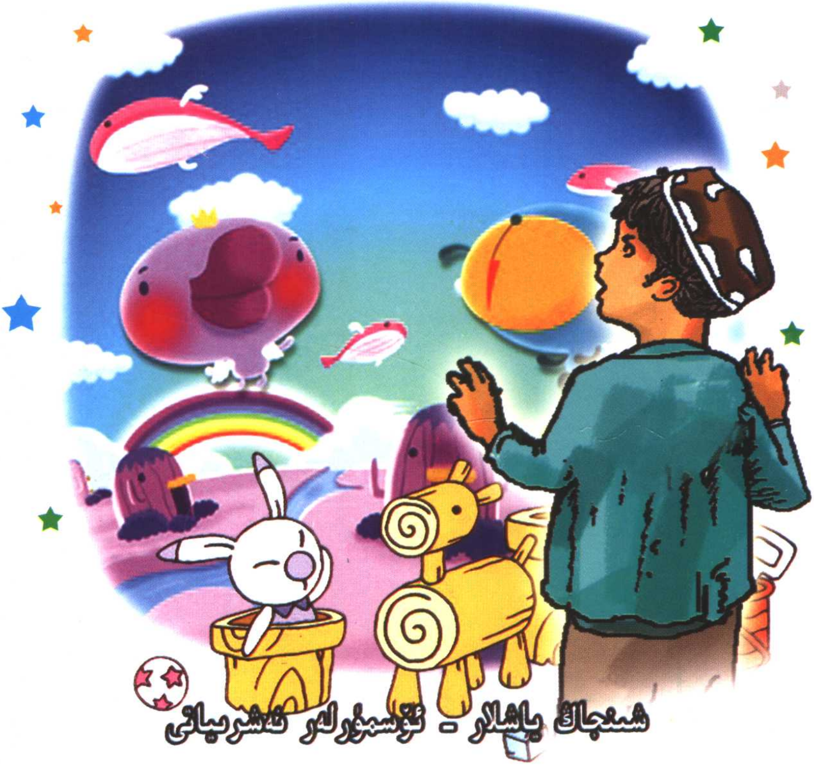

شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

ئۆمەر ئابدۇللا ئەرقۇت

باللىقتا سوئال كۆپ

شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

童年问号多/吾买尔·阿布都拉著. —乌鲁木齐：新疆青少年出版社，2006.4
ISBN 7-5371-5470-8

Ⅰ.童… Ⅱ.吾… Ⅲ.儿童文学—长篇小说—中国—当代—维吾尔语（中国少数民族语言） Ⅳ.I287.45

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2006)第 026520 号

责任编辑：**再娜甫·穆沙**
责任校对：**依巴达提·亚森**
封面设计：**阿里甫·夏**

童年问号多（维吾尔文）
（儿童长篇小说）
吾买尔·阿布都拉　著

新疆青少年出版社出版
（乌鲁木齐市胜利路 100 号　邮编：830001）
新疆新华书店发行
乌鲁木齐市翼百丰印务有限责任公司印刷
787×1092 毫米　32 开本　5.875 印张
2006 年 4 月第 1 版　2006 年 4 月第 1 次印刷
印数：1—3000

ISBN7-5371-5470-8　定价：8.00 元
如有印刷装订问题请直接同出版社调换

مەسئۇل مۇھەررىرى: زەينەپ مۇسا
مەسئۇل كوررېكتورى: ئىبادەت ياسىن
مۇقاۋىنى لايىھىلىگۈچى: غالىب شاھ

بالىلىقتا سوئال كۆپ

ئاپتورى: ئۆمەر ئابدۇللا ئەرقۇت

*

شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى غالىبىيەت يولى 100 - قورۇ، پ: 830001)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلدى
ئۈرۈمچى شەھەرلىك يېبەيغېلى مەتبەئەچىلىك چەكلىك
مەسئۇلىيەت شىركىتىدە بېسىلدى
ئۆلچىمى: 787×1092مم، 32 كەسلەم، باسما تاۋىقى: 5.875
2006 - يىل 4 - ئاي 1 - نەشرى
2006 - يىل 4 - ئاي 1 - بېسىلىشى
ISBN7 — 5371 — 5470 — 8
سانى: 1—3000
باھاسى: 8.00 يۈەن
بېسىلىشتا، تۈپلەشتە خاتالىق بولسا نەشرىياتىمىزغا ئەۋەتىڭ، تېگىشىپ بېرىمىز

مۇقەددىمە

بۈگۈنكى چوڭ داغدۇغىنىڭ نىشانى سۈپىتىدە مەكتەپنىڭ ئىچى ئاخشام ۋە بۈگۈن ئەتىگەن سۈپۈرۈلۈپ، سۇ سېپىلدى. ھەتتا مەكتەپنىڭ ئالدىدىكى ئاسفالت يولمۇ سۈپۈرۈلۈپ قويۇق سۇ چېچىلدى. ئەتىگەندىلا ئوقۇغۇچىلار ئورۇندۇقلىرىنى مەيدانغا ئېلىپ چىقىپ، رەتلىك تىزىلىپ ئولتۇرۇشۇپ كېلىدىغان مېھماننى ساقلاۋاتاتتى. رەتلىك كىيىنگەن بىر نەچچە ئوقۇتقۇچى يىغىن سەھنىسىنى راسلاش بىلەن ئالدىراش ئىدى.

كۈتكەن مېھمان ئاخىر يېتىپ كەلدى. ئاددىي، ئەمما يارىشىملىق كىيىنگەن ياش بىر يىگىت مەكتەپ دەرۋازىسى ئالدىدا توختىغان ئېسىل پىكاپتىن چۈشۈپ، مەيدانغا قاراپ كېلىشكە باشلىدى. بۇنى كۆرگەن مەكتەپ مۇدىرى باشلىق بىر نەچچە كىشى ئالدىراپ يىگىتنىڭ ئالدىغا باردى ۋە قىزغىن كۆرۈشتى. ئۇ يىگىت يىغىن سەھنىسىگە ماڭغاچ ئۆزىگە قىزىقىش ۋە ھەيرانلىق بىلەن قاراۋاتقان ئوقۇغۇچىلارغا قاراپ يېنىك كۈلۈمسىرەپ باش لىڭشىتتى ۋە: «بەلكىم سىلەر بىز شۇنچە داغدۇغا بىلەن كۈتىۋالماقچى بولغان بۇ ئادەم نېمە ئادەمدۇ؟ دەپ ئويلاۋاتقانسىلەر. ئۇكىلىرىم، مەنمۇ سىلەرگە ئوخشاشلا مۇشۇ مەكتەپنىڭ ئوقۇغۇچىسى، گەرچە بۇ مەكتەپتە ئاخىرىغىچە ئوقۇيالمىغان بولسامۇ» دېگەنلەرنى ئوي-

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

لىدى. ئوقۇغۇچىلار بۇ ئەزىز مېھماننىڭ ئۆزلىرىگە قاراپ كۈلۈمسىرىشىنى كۈتمىگەن بولسا كېرەك، بۇ يىگىتكە تېخىمۇ قىزىقتى.

يىغىن باشلاندى. يىغىن رىياسەتچىسى نېمە ئىشلىقىنى بىلىشكە تەقەززا بولۇپ سەھنىگە جىممىدە تىكىلىپ ئولتۇرغان ئوقۇغۇچىلارنى ئادەتتىن تاشقىرى سەھنىگە ئۇندىگەندىن كېيىن تەنتەنىلىك جاكارلىدى:

— ساۋاقداشلار، مەرىپەتپەرۋەر تىجارەتچى ئىلھام ئەپەندىنىڭ مەكتىپىمىزگە قەدەم تەشرىپ قىلغانلىقىنى قىزغىن قارشى ئالايلى!

ئوقۇغۇچىلارنىڭ قىزغىن چاۋاكلىرى مەيداندا ئۇزاققىچە ياڭرىدى. رىياسەتچى بۇنىڭغا ئۇلاپلا ئاۋازىنى تېخىمۇ جاراڭلىق چىقىرىپ ئېلان قىلدى:

— مەرىپەتپەرۋەر تىجارەتچى ئىلھام ئەپەندى ئۆزىنىڭ مائارىپنى قوللاش، ئەۋلادلارغا كۆڭۈل بۆلۈش روھىنى نامايان قىلىپ، مەكتىپىمىزگە 30 مىڭ يۈەن ئىئانە قىلماقچى. قېنى، ئۇنىڭ بۇ ئېسىل روھىغا تەشەككۈر بىلدۈرەيلى!!

يەنە ئۇزۇنغىچە چاۋاك ياڭرىدى...

يىغىن ئۆز تەرتىپلىرى بويىچە ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، مەكتەپ ئۇنىڭ ھۆرمىتىگە ئاددىي زىياپەت بەرمەكچى بولدى. مەكتەپ مۇدىرى بىلەن خوجىلىق بۆلۈم مۇدىرى زىياپەتكە قايسى ئوقۇتقۇچىلارنى قاتناشتۇرۇش توغرىسىدا باش قاتۇرۇۋاتقاندا، ئىلھام ئەپەندى ئۇلارنىڭ قېشىغا كەلدى:

— مۇدىر، مېنىڭ كىچىككىنە بىر تەلىپىم بار ئىدى.

— نېمە تەلەپ؟ — دېدى مەكتەپ مۇدىرى جىددىيلىشىپ.

— نېمىلا تەلەپ بولسا دەۋېرىڭ، — دېدى خوجىلىق بۆلۈم مۇدىرى قىزغىنلىق بىلەن.

— تەييارلىقىڭلار پۇتكىچە مەكتەپ ئىچىنى ئۆزۈم يالغۇز ئايلىنىپ چىقاي دېگەن.

بۇ سۆزنى ئاڭلىغان مەكتەپ مۇدىرى:

— بولىدۇ، بولىدۇ، — دېدى كۈلۈپ.

— نېمە لازىم بولسا هايت دەڭ، — دېدى خوجىلىق بۆلۈم مۇدىرى.

ئىلهام ئەپــەندى بېشىنى لىڭشىتــىپ قويــۇپ سىرتقا ماڭدى.

ئۇ ئالدى بىلەن ئوقۇتۇش بىناسى ئالدىغا كەلدى. بۇرۇنقى بىر قەۋەتلىك كېسەل تاملىق سىنىپلارنىڭ ئورنىغا خىشتىن ئىككى قەۋەتلىك ئوقۇتۇش بىناسى سېلىنغان، مەيدانىنىڭ ۋاسكىتبول ئوينايدىغان قىسمىغا سېمونت يېيىتىلغان، گارلارمۇ زامانغا لايىق سەپلەنگەن ئىدى. ئۇ بۇلاردىن مەمنۇن بولۇپ ئوقۇتۇش بىناسىنىڭ ئارقىغا ئۆتتى.

ئىلهام ئەپەندى ئۇ يەردىكى قېرى ئۈژمە دەرىخىنى كۆرۈپ، يۈرىكى ئاجايىپ ئىللىق هېسقا تولدى. ئاھ، بۇ دەرەخلەر قانداق مېھرىلىك - هە؟ مانا مۇشۇ ئۈژمىلەر ئۇلارنى چوڭ قىلغان. ئۇلار مۇشۇ ئۈژمىلەرگە يامىشىپ يۈرۈپ تەبىئەت بالدۇر ئاتا قىلغان نېمەتلىرىگە ئېغىز تەگكەن، بالىلىقىنىڭ ۋاڭ - چۇڭلىرىنى، بالىلىقتىكى نوچىلىقلىرىنى مۇشۇ ئۈژمىلەرگە خاتىرە قىلىپ قالدۇرغان. يەنە ئىلهام ئەپەندى سىنىپتىن قاچقاندا، قوغلانغاندا مۇشۇ ئۈژمىلەرنىڭ يېنىدا سەبىي يېشىنى تۆككەن، بەزى مۇئەللىملەردىن قېچىپ مۇشۇ ئۈژمىلەرنىڭ كەينىگە مۆكۈۋالـ

غان. ئاھ، بالىلىق دەۋر...

ئىلھام ئەپەندى ئۆزمە كۆتىكىدە ئولتۇرۇپ، ئۆزىنىڭ بالىلىقتىكى ئاۋازلىرىنى ئاڭلىماقچى بولغاندەك جىمجىتلىق ئىچىدە كۆزلىرىنى يۇمدى ۋە قىزغىنلىق بىلەن قول كۆتۈ- رۈشلىرىنى، دادىللىق بىلەن دوسكىغا چىقىشلىرىنى، ئۆچ - ئاداۋەتتىن خالىي بولغان كەپسىزلىكلىرىنى، شۇ تۈپەيلى ئىشىك تۈۋىدە تۇرغۇزۇلۇپ دۈشكەلەنگەنلىرىنى، ئۆ- زىنى چىرايلىقچە ئوقۇغۇچىلىق يولىغا سالغان تەبەسسۇم ئىل- لىق چىرايلارنى ئەسلەشكە تىرىشىپ ئاستا - ئاستا خىيالغا كەتتى.

مۇندەرىجە

بىرىنچى قىسىم   ساۋاقداشلار، باغقا بارايلى 1

ئىككىنچى قىسىم   جىمىرلايدۇ يۇلتۇزلار 35

ئۈچىنچى قىسىم   بالام، ئالدىڭغا قارا 113

بىرىنچى قىسىم ساۋاقداشلار، باغقا بارايلى

1. كەپسىز ئىلهام

تاقىر، ئەمما ھەيۋەتلىك تاغ باغرىغا جايلاشقان بۇ مەكتەپنىڭ ئۆيلىرى كونىراپ كەتكەن بولسىمۇ، يېشىللىققا تولغان قورۇسى بىلەن يېقىملىق كۆرۈنەتتى. مەكتەپ قورۇسىدىكى ۋە ئەتراپىتىدىكى كىچىك ئېرىق بويلىرىدىكى قارىياغاچ، ئۈژمە دەرەخلىرى باراقسانلىشىپ، ئەزەلدىن يېشىللىققا ھەمدەم بولۇپ كەلگەن كىشلەرگە ئازادىلىك بېغىشلايتتى.

ئېرىق بويىدىكى قارىياغاچ سايىسىگە ئوقۇغۇچىلارنى رەتلىك ئولتۇرغۇزۇۋالغان مۇزىكا ئوقۇتقۇچىسى ئوقۇغۇچىلارغا ناخشا ئۆگىتىۋاتاتتى. ئوقۇغۇچىلار ئوقۇتقۇچىسىنىڭ كۆچەپ چېلىۋاتقان، لېكىن ئاھاڭىنى تولۇق چىقىرالمايۋاتقان ئاككوردىيونغا ئەگىشىپ، ھەر سائەتلىك مۇزىكا دەرسىدە ئۆگىنىپ كېلىۋاتقان باللار ناخشىسىنى زوق - شوق بىلەن ئېيتماقتا ئىدى:

ساۋاقداشلار، ساۋاقداشلار،
باغقا بارايلى.
بال ھەرىدەك گۈلزارلىققا
تەكشى تارايلى.

ساۋاقداشلار ، ساۋاقداشلار ،
باغقا بارايلى.
كىتاب ئوقۇپ كەچ كىرگەننى
تۇيماي قالايلى.

ساۋاقداشلار ، ساۋاقداشلار ،
باغقا بارايلى.
ئىلىم ـ پەندىن شىرنە يىغىپ ،
خۇشال يايرايلى.

دەرس ئۆتۈلۈۋاتقان سىنىپلاردىكى دېرىزە تۈۋىدىكى
كەپىسىزرەك بالىلار بولسا ھەدەپ ئۇلارغا بويۇن سوزۇپ
قارايتتى.
بۇنىڭدىن جىلى بولغان غاپپار مۇئەللىم ھاۋانىڭ ئىس-
سىق بولۇشىغا قارىماي، دېرىزىنى ئېتىۋەتتى. ئاندىن بىر
ياقتىن چېكىقىلىپ سۆزلەپ، يەنە بىر ياقتىن دوسكىغا ساز-
لارنى يېزىپ چۈشەندۈرۈشكە باشلىدى. بالىلار ئۇ ھەر قې-
تىم كەينىگە بۇرۇلۇپ: «بىلدىڭلارمۇ؟» دەپ سورىغاندىكى
چىرايىغا قاراپ ئەندىكىشىپ بوش ئاۋازدا: «بىلدۇق» دەپ
ئولتۇرۇشاتتى.
بۇ چاغدا ئوتتۇرا رەتتە ئولتۇرغان، باشقا بالىلارغا قارد-
غاندا بويى خېلىلا ئېگىز كۆرۈنىدىغان نىياز يېنىدىكى بالىغا
ئاستا پىچىرلىدى:
— ئاخشام تېلېۋىزور كۆردۈڭمۇ؟
ئۇ بالا بېشىنى ئاستا چايقىدى.
— قارا، — دېدى نىياز ئۇنىڭ قولىقىغا تېخىمۇ يېقىن

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

سۇرۇلۇپ، — ئاخشام تېلېۋىزوردا «پارىژدىكى بۇۋى مەريەم چېركاۋى» دېگەن كىنونى قويدى. ئۇنىڭدا بىر سارالىڭ بار ئىكەن. شۇنداق بىچارە... «شەپقەت قىلايلى» دېگەن گېپى ئەجەبمۇ قىزىقكەن... ئۆزى شۇنداق ئاجىز تۇرۇپ باشقىلار ئازراقلا بوزەك قىلىنسا «شەپقەت قىلايلى» دەپ تۇرۇۋالىدىكەن...

ئۇنىڭ دەۋاتقىنى فرانسىيە يازغۇچىسى ھىيۇگونىڭ «پارىژدىكى بۇۋى مەريەم چېركاۋى» ناملىق رومانىغا ئاساسەن ئۆزگەرتىپ ئىشلەنگەن ھېكايە فىلىم ئىدى.

گەپ شۇ يەرگە كەلگەندە، كەينىگە بۇرۇلغان غاپپار مۇئەللىم ئۇنىڭ سۆزلەۋاتقىنىنى كۆرۈپ قاپىقىنى تۈرۈپ ۋارقىرىدى:

— ھەي نىياز، يەنە سەن پاراڭ قىلىسەنغۇ؟!

نىياز ئاستا ئورنىدىن تۇردى:

— مۇئەللىم، مەن ئەمەس.

بۇنى ئاڭلىغان غاپپار مۇئەللىم قولىدىكى بورنى ئۈستەلگە زەردە بىلەن ئېتىپ نىيازنىڭ ئالدىغا قاراپ ماڭدى.

— نېمە؟ قاراپ تۇرۇپ يەنە مەن ئەمەس دەيسەنغۇ؟

— راست، مەن ئەمەس...

غاپپار مۇئەللىمنىڭ كۆزلىرى چەكچەيدى:

— قاراپ تۇرۇپ يالغان ئېيتقىنىنى؟ قوپە!

نىياز ئاستا ئورنىدىن تۇردى.

— پارتىنىڭ ئۈستىگە چىقە!

مۇئەللىم ئۇنىڭغا ئاچچىقلاپ يەنە نېمىلەرنىدۇر دېمەكچى بولۇۋېدى، ئىلھام، غاپپار مۇئەللىمگە قاراپ ئېھتىيات بىلەن دېدى:

— شەپقەت قىلايلى، شەپقەت قىلايلى!

سىنىپ ئىچىدە «پاراققىدە» كۈلكە كۆتۈرۈلدى.

غاپپار مۇئەللىمنىڭ تېخىمۇ جۇدۇنى تۇتتى - دە، ئىل-ھامغا چەكچىيىپ قاراپ:

— ئىت - مۈشۈكلىرىڭگە شەپقەت قىل، ھۇ، دۆت!

خۇددى شۇندىلا كۈتۈپ تۇرغاندەك ئىلھام ئورنىدىن چاچراپ تۇردى:

— مۇئەللىم، نېمىشقا مېنى تىللايسىز؟

غاپپار مۇئەللىم ئۇنىڭ پېشانىسىگە قاتتىق نوقۇدى:

— ھەممىسى سېنىڭ كاساپىتىڭدىن! يوقال، ھۇ قاپاق باش!

— كەتسەم كەتتىم!

ئىلھام شۇنداق دەپ سىنىپتىن چىقىپ كەتتى.

ئاچچىقى تېخىچىلا بېسىلمايۋاتقان غاپپار مۇئەللىم ئىش-خانىغا كىرىپلا قولىدىكى ماتېرىياللىرىنى ئۈستەلگە تاشلى-دى. باشقىلار ئۇنىڭغا ھەيران بولۇپ قارىدى.

— ھېلىقى كالۋانى ئازراق ئۇچۇقلاپ قويسام ئۆيىگە كەتتى. ئەجەب بوينى قاتتىق نېمىكەن ئۇ.

بىر مۇئەللىم ھەيران بولۇپ سورىدى:

— قايسى؟

— قايسى بولماقچىدى؟ ھېلىقى بىرىنچى سىنىپتا ھا-زىرغىچە ئوقۇۋاتقان «سىنىپىمىنىڭ ۋاپادارى» ئىلھام، — دېدى غاپپار مۇئەللىم قايتىدىن زەردىسى قايناپ.

— ئوقۇشتىن بەزگەن باللار قەستەن شۇنداق جېدەل چىقىرىدۇ. بەرىبىر بوينىدىن باغلىغان بويناق ئوۋغا يارىماي-دۇ، — دېدى يەنە بىر مۇئەللىم.

— ئۇنداق دەپ كەتمەڭ.

— «بالا — قىلغان ئىشى چالا» دەپ بىكارغا دېمىگەن. ئۇلارنى ياراملىق قىلىش بىزنىڭ ۋەزىپىمىز، — دېدى ياشانغانراق بىر ئايال مۇئەللىم.

شۇ چاغدا ئىشىكتە بىر ئوقۇتقۇچىنىڭ بېشى كۆرۈندى:

— چوڭ ئىشخانىدا جىددىي يىغىن بار.

2. باللار ئوقۇسۇن

يىغىندا مەكتەپ مۇدىرى مەكتەپكە كەلمەيۋاتقان ئوقۇغۇچىلار سانىنىڭ يەنە ئەللىككە يېتىپ قالغانلىقىنى سانلىق مەلۇماتلارنى كەلتۈرۈپ سۆزلىگەندىن كېيىن، ناھىيىلىك مائارىپ ئىدارىسىدە ئېچىلغان يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى:

— ھازىر ئوقۇشتىن قېلىۋاتقان ئوقۇغۇچىلار مەسىلىسى ھەممىدىن مۇھىم مەسىلە، مۇھىمنىڭ مۇھىمى. شۇڭا ھەرقانداق باھانە - سەۋەب كۆرسىتىپ بالىنى سىنىپتىن چۇشۇرۇپ قويۇشقا بولمايدۇ، كىمكى بىر ئوقۇغۇچىنىڭ چۇشۇپ قېلىشىغا سەۋەبچى بولىدىكەن، بارلىق مەسئۇلىيەتكە شۇ مەسئۇل بولىدۇ.

يىغىندىن كېيىن ئوقۇتقۇچىلار دەپتەرلىرىنى كۆتۈرۈشۈپ ئائىلە سۆھبىتىگە مېڭىشتى.

بىرنەچچە ئوقۇتقۇچى بىلەن بىر گۇرۇپپا بولۇپ سۆھبەتكە ماڭغان غاپپار مۇئەللىم ئىلھاملارنىڭ ئىشىك ئالدىغا كەلگەندە ھەمراھلىرىغا:

— سىلەر مېڭىپ تۇرۇڭلار، كۆزۈممۇ كۆرمىسۇن دېسەم، يەنە بۇ بالىنىڭ يېنىغا كىرمەي بولمىغۇدەك...، —

دېدى.

غاپپار مۇئەللىم قورۇغا كىرگەندە ئىلھام يوق، ئاتىسى ئابلا ئاكا بىر قوينىڭ يۇڭىنى قىرقىۋاتاتتى. غاپپار مۇئەللىم كۈلۈمسىرىگىنىچە ئەھۋاللاشتى ۋە ھويلىغا، ئۆيگە قاراپ قويۇپ سورىدى:

— ئىلھام كۆرۈنمەيدىغۇ؟

— قوي باققىلى كەتكەن، — دېدى ئابلا ئاكا قولىنى ئىشتىن بوشىتىپ.

غاپپار مۇئەللىم بىر ئاز تۇرۇۋېتىپ تەمكىن سۆزلەشكە تىرىشتى ۋە چىرايىغا كۈلكە يۈگۈرتتى:

— قارىسىلا ئابلا ئاكا، ئادەم چارچاپ تۇرغاننىڭ ئۈستىگە بالىلار كەپسىزلىك قىلىپ سەل نېرۋامنى ئۆرلىتىپ... ئوقۇتقۇچى بىلەن ئوقۇغۇچىنىڭ ئوتتۇرىسىدا بېلىمدىن باشقا تالىشىدىغان نېمە بار دەيدىلا؟

— شۇ ئۇكام. بالامنىڭغۇ ئوبدان بىلىمەن. ئوقۇتماي دېسەم تېخى... مۇئەللىملەرگە جاپا بولىدىغان بولدى، — دېدى ئابلا ئاكا تۆۋەنچىلىك بىلەن.

— ئۇنداق دېمىسىلە ئاكا. بىزدىن كەتكەن تەرەپلەر بولسا كەچۈرسىلە. ئىلھام مەكتەپكە بارسۇن. چوڭ بولغاندا كەتمەن چېپىپ شىللىسىگە توپا چاچىدىغان ئادەم بولۇپ قالمىسۇن دەيمىزغۇ شۇ، — دېدى غاپپار مۇئەللىم سەل يېنىكلەپ.

بۇ گەپنى ئاڭلاپ ئابلا ئاكا خۇشال بولۇپ كەتتى:

— بەلەن گەپ قىلدىلا مۇئەللىم... مەن بالىنى ئەتىلا مەكتەپكە ئەۋەتىمەن. گۆشى سىلىنىڭ...

ئابلا ئاكا يەنە بىر مۇنچە ئۆزرىخاھلىق ئېيتقاندىن كې-

يىن غاپپار مۇئەللىمنى ئىشىك ئالدىغىچە ئۇزىتىپ چىقتى.
ئابلا ئاكا قىلىۋاتقان ئىشىنى يادىغا ئېلىپ ئەمدى كەي-
نىگە ياناي دېيىشىگە ئىشىك ئالدىدا گازىر چېقىپ ئولتۇرغان
ياسىن دېگەن قوشنىسى سوراپ قالدى:
— ئابلا ئاكا، ئەپەندىملەر يەنە بالا يىغقىلى كەپتىما؟
ئابلا ئاكا «ھەئە»گە بېشىنى لىڭشىتتى.
— نېمە دەپ يولغا سالدىلا؟ — دەپ سورىدى ياسىن.
ئابلا ئاكا بۇ گەپكە ھەيران بولدى:
— نېمە دېگەنلىرى بۇ؟ مۇئەللىملەر شۇنچە جاپا تارتىپ
ئوقۇتىمىز دەۋاتسا...
— ئۇنداق دېگەنلىرى بىلەن ئىشقا ياراپ قالغان باللار-
نى ئوقۇتىمىز دەپ... ئۇنىڭ ئۇستىگە بۇ باللار شۇنچە
ئوقۇغان بىلەنمۇ يا كادىر بولالمىسا.
ئابلا ئاكا ياسىننىڭ ئالدىغا باردى.
— گەپلىرىچە، بالىنى...
— بالامنى مەكتەپتىن توختىتىۋېلىپ ئېتىز - ئېرىق
ئىشىغا سېلىۋىدىم، قولۇم خېلىلا بوشاپ قالدى، — دېدى
ياسىن كىيىمىدىكى گازىر شۆپۈكلىرىنى قېقىپ چۇشۇرۇپ
موخۇركا ئوراپ، — ئەمما ئەپەندىملەر ھە دېسە كېلىۋەردى.
«بالىنى مەكتەپكە بەرمىسىلە بولمايدۇ» دەپ بېشىمنى ئاغرى-
تىپلا تۇرىدۇ. بۇرۇن بەرمەيمەن، دەپ تۇرۇۋېلىۋىدىم،
كەنت مۇدىرلىرىنى ئىشقا سېلىپ قورقۇتتى، ئامالسىز بەر-
دىم. ئەپەندىملەر بىلەن ئېتىشقۇچە «ھە، ماقۇل» دەپلا
قۇتۇلىدىغان بولدۇم.
— بالىنى مەكتەپكە بەرمەيۋاتامدىلا؟ — ھەيران بولۇپ
سورىدى ئابلا ئاكا.

— مۇنداق قىلدىم، — دېدى ياسىن باشقىلار ئاڭلاپ قالمىسۇن دېگەندەك تۆۋەن ئاۋازدا سۆزلەپ، — ئۆيدە بالىدىنىڭ قولىقىنى چىڭ تولغىۋېتىپ ئۇلارغا: «ئوقۇيدۇ، نېمىشقا ئوقۇمىغۇدەك، ئەتىلا مەكتەپكە بارىدۇ» دەپ قويدۇم، ھەتتا بالامغا «نېمىشقا ئوقۇمايسەن؟» دەپ تىرىككەنمۇ بولدۇم. ئەمما ئەتىسى يەنە ئەۋەتمىدىم. ئەپەندىملەر بۇنى بىلىپ قالغاندىن كېيىن مانا ئەمدى تېخىمۇ ياخشى بىر ئامال تاپتىم: ئەپەندىملەر كەلسە بالامغا «مەكتەپتە ئەپەندىملەرنىڭ گېپىنى ئاڭلا» دەپ ئەپەندىملەرگە قوشۇپ قويىدىغان بولدۇم. لېكىن، بالا شۇ كۈنىلا بېرىپ ئەتىسى يەنە ئېتىمىزدا... قارىسىلا ئەپەندىملەر ھەر باھانە ـ سەۋەبلەر بىلەن كېلىۋەرسە بىزمۇ ئەقىللىق بولۇپ قالىدىكەنمىز. ئىلھامجاننى مەن دېگەندەك قىلسىلا، بالىلىرى قوينى مەھەللە بويىچە ئوبدان باقىدۇ.

— بۇ نېمە دېگەنلىرى! — دېدى ئابلا ئاكا ئاچچىقى كېلىپ، — مۇئەللىملەرنىڭ شۇنچە قىلىۋاتقانلىرى بالىلىرىمىز ئۈچۈنغۇ! ئۇلار بىلەن شۇنچە قېرىشقۇدەك نېمە ئۆچلىرى بار؟ بالىلىرىمىز ئوقۇپ كادىر بولمىسىمۇ ئاق ـ قارىنى بىلگۈدەك بولۇپ قالسا ياخشى ئەمەسمۇ...

ياسىن ئاچچىق بىلەن ئېيتىلغان بۇ تېگى بار گەپلەردىن ھودۇقۇپ يېشىغا ماس كەلمىگەن ھال بىلەن غۇدۇرىدى:

— ئۇ چاغلار دېگەن...

ئەمما ئابلا ئاكا ئۇنىڭ گېپىگە قۇلاق سالماي ئۆيىگە كىرىپ كەتتى.

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com